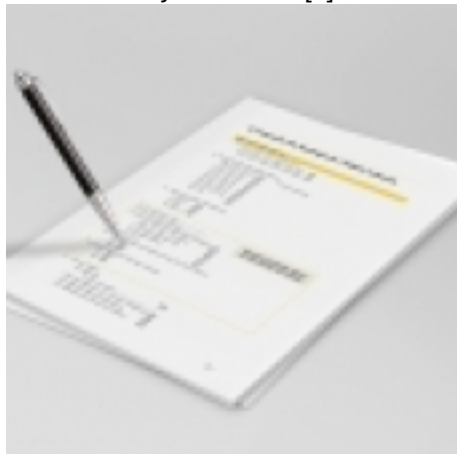

Enquesta de participació i hàbits culturals. Informe i proposta d'enquesta

Published by [Interacció](#) [1] on 18/06/2020 - 12:42 | Last modification: 18/06/2021 - 08:13

L'informe sobre l'enquesta té molt en compte la definició de les diverses formes de participació; les desigualtats en cultura; la perspectiva de gènere; l'àmbit digital en la participació cultural, i els motius de la no participació.

On són els públics? Què hi busquem els usuaris a la biblioteca municipal? Quins són els perfils dels qui anem al teatre o quins els hàbits musicals de la majoria d'habitants de la nostra vila? Tenim set de dades. És evident que necessitem tenir dades per conèixer millor el nostre entorn i poder actuar-hi en conseqüència.

En l'era de les dades massives, saber és voler, i és més accessible i necessari que mai arribar a conèixer els hàbits culturals i la participació en les propostes del propi teixit cultural del nostre municipi. Però per on comencem?

Des del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona, posem a disposició dels municipis aquesta '**Enquesta de participació i hàbits culturals**', per facilitar la recollida de dades des dels municipis. Passada més d'una dècada des del projecte [Demoscerc](#) [2], l'enquesta d'hàbits i consum cultural a 17 municipis de la província de Barcelona de l'any 2005, la Diputació de Barcelona reprèn aquella iniciativa i adapta els continguts i els objectius al context social i cultural actual. Per fer-ho, s'ha dut a terme aquest estudi que donarà com a resultat una futura enquesta de participació i hàbits culturals.

Hurca | Alamy

L'enquesta vol ser un recurs que des del CERC es pugui oferir als ajuntaments per tal de facilitar i millorar la seva actuació municipal en el desenvolupament de les polítiques culturals. Tot seguit us presentem les claus de l'estudi que defineix l'enquesta.

Els objectius de l'Enquesta

- Donar suport a l'avaluació de les polítiques culturals municipals i a la presa de decisions.
- Aportar una mirada a la participació cultural àmplia i adaptada a la realitat de l'acció cultural a escala municipal.
- Aportar informació sobre la participació, el consum i la pràctica cultural que fa la ciutadania dins del municipi.
- Conèixer els motius que fan que part de la ciutadania no participi culturalment o no consumeixi cultura.
- Detectar formes de participació cultural que s'escapen de l'abast institucional.

Definició de participació cultural

Un dels aspectes que té molt en compte aquest estudi, és precisament **la definició de les diverses formes de participació** que diferencia entre quatre tipus principals de participació. Aquesta classificació servirà de base per recollir la informació sobre participació cultural en la futura Enquesta.

1. Participar com a receptor/a: es dona una comunicació unidireccional entre l'expressió o el producte cultural o artístic i la persona que el rep.

2. Participar creant: individualment: totes aquelles pràctiques que inclouen formes de creació i/o expressió. Col·lectivament o comunitàriament: la pràctica es porta a terme de manera col·lectiva i aquesta col·lectivitat és part indissociable de la pràctica.

3. Participar aprenent: totes les activitats que tenen un caràcter educatiu, pedagògic o de reflexió, independentment que el contingut sigui cultural o artístic en un sentit clàssic.

4. Participar decidint: inclou aquelles accions de participació i intervenció en processos, projectes o accions culturals posats en marxa per l'Administració local.

Què aporta aquesta nova proposta respecte de les anteriors?

- Diferència entre pràctiques culturals individuals i col·lectives, però sense crear un tipus de participació diferent.
- Inclou un tipus de participació específic per a la participació en activitats de caràcter formatiu i/o pedagògic que van més enllà de les pràctiques tradicionalment culturals i artístiques.

Les desigualtats en cultura

Un altre dels punts a tenir en compte són les desigualtats que poden influir en la participació i els hàbits culturals. Aquest estudi identifica tres factors que considera condicionants de les desigualtats:

- **Els recursos:** inclou tant els mitjans econòmics com simbòlics (nivell educatiu, estatus social, capital cultural familiar, etc.) que una persona té i que poden facilitar o dificultar la participació en determinats consums i pràctiques culturals.
- **La diferència:** inclou tots aquells elements que distancien una persona o col·lectiu d'altres col·lectius, i generen distància en la percepció de la cultura i, alhora, en la manera i la intensitat de participar en cultura. Aquests elements poden ser l'edat, el gènere, el barri de residència, l'origen, la situació personal, o d'altres.
- **La desconexió:** inclou elements com ara la xarxa de suport de què es disposa, la mobilitat, l'accés a la informació o a la connectivitat digital, el coneixement dels mecanismes de funcionament de la societat, etc.

La perspectiva de gènere en l'anàlisi de la participació és un altre dels temes que tracta el treball, on detecta que la majoria d'operacions estadístiques no van més enllà a l'hora d'intentar aplicar una mirada de gènere o feminista als qüestionaris o a les anàlisis. Evidència que es tracta d'un objectiu sense gaires referents i, per tant, caldrà provar diferents fórmules i testar els resultats per anar afinant l'obtenció d'informació rellevant. **L'àmbit**

digital en la participació cultural és també un dels aspectes en els que es pretén incidir amb aquesta enquesta.

Els motius de la no participació

Les administracions locals consultades veuen la necessitat d'identificar les persones que no participen en cultura i conèixer-ne els motius. Ara bé, en aquest camp, cal tenir en compte aquelles pràctiques culturals que es porten a terme al marge de la programació cultural municipal com també l'assistència i la participació que es fa en l'espai públic, com per exemple, en festes i festivals. En moltes enquestes només es tenen en compte els equipaments municipals i la imatge de participació esdevé irreal.

Ara bé, més enllà d'identificar, reconèixer i valorar pràctiques que tradicionalment han estat menystingudes o invisibilitzades en les polítiques culturals, hi segueix havent una part important de la població que no participa culturalment. És en aquest sentit, que cal que la futura enquesta reculli informació sobre els motius que impedeixen aquesta participació.

La definició de les diferents formes de participació cultural, així com l'elecció de les preguntes per a la futura enquesta són, sens dubte, els principals reptes d'aquest treball, la voluntat del qual és que aquesta sigui una enquesta pensada no només des de la lògica de la democratització cultural, sinó que també incorpori una part central basada en el **paradigma de la democràcia cultural**, una perspectiva que històricament s'ha quedat fora, o ha sigut poc representada, a les estadístiques culturals.

Podeu consultar i descarregar-vos el document:

Domènech, M., i Partal, A. (2020). [Enquesta de participació i hàbits culturals](#) [3]. Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC).

Categories: Informe

Categories: Manual, guia

Tags: avaluació de polítiques culturals

Tags: participació cultural

Tags: polítiques culturals

- [4]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2020/enquesta-participacio-habits-culturals>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] https://www.diba.cat/c/document_library/get_file?uuid=ff6e27c1-6d25-4624-9433-b7c5726f2f53&groupId=326398

[3] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e200034.pdf>

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8292>